

Der er tradition for, at arbejdsretlige spørgsmål her i landet i videst muligt omfang løses af arbejdsmarkedets parter. Lovforslaget er derfor udformet således, at det alene indeholder den regulering, som Danmark er EU-retligt forpligtet til at gennemføre, samt nødvendige konsekvenser heraf under hensyntagen til, at det ikke har været muligt at nå frem til en løsning ved kollektiv regulering. Da spørgsmål om den søfarendes aflønning er et overenskomstanliggende, vil der dog intet være i vejen for, at erhvervets parter aftaler mere vidtgående rettigheder for de søfarende.

Efter forslaget får alle søfarende og skibsførere ret til tjenestefrihed uden løn i tilfælde af force majeure, når tvingende familiemæssige årsager gør sig gældende ved sygdom eller ulykke for den nære familie, som gør den søfarendes umiddelbare tilstedeværelse påtrængende nødvendig.

Ændringen fra en hæveadgang efter lovens § 10, stk. 1, til en ret til tjenestefrihed efter forslaget er en forbedring for de søfarende, som derved opnår en større tryghed i ansættelsen. Bestemmelsen i stk. 2 indebærer, at den søfarende under tjenestefriheden vil kunne opsige ansættelsesforholdet med sædvanligt varsel.

Lovforslaget indebærer, at der under tjenestefriheden ikke skal betales hyre af arbejdsgiveren. Det skal dog i denne forbindelse nævnes, at hvis en søfarende tager tjenestefrihed, og der ikke i perioden ansættes en anden om bord, således at en rejse helt eller delvist bliver udført med mindre mandskab end forudsat ved forhyringen (forkortsejlads), vil forkortsejlads hyre til

den øvrige besætning kunne udløses efter reglen i sømandslovens § 23. Forslaget skønnes i øvrigt kun i begrænset omfang at medføre øgede omkostninger for rederne til betaling af rejseomkostninger til afløsere. Den søfarende skal fortsat selv afholde sine rejseomkostninger, medmindre andet aftales med rederen. Dette svarer til den nuværende ordning efter sømandslovens § 10, stk. 1.

Til nr. 7

Den ændrede affattelse af bestemmelsen i § 35, stk. 1, 1. pkt. indebærer, at rederiansatte har ret til tjenestefrihed, selv om de ikke gør tjeneste om bord på et skib på tidspunktet, hvor ulykken eller sygdommen indtræder.

Til nr. 8

Ændringen er en nødvendig konsekvens af ophævelsen af lovens § 10, stk. 1.

Til nr. 9

Bestemmelsen indebærer, at skibsføreren på lige fod med andre søfarende har ret til tjenestefrihed uden hyre i de af § 18 d omfattede situationer.

Til § 2

Direktiv 96/34/EF's gennemførelsesfrist er den 3. juni 1998, dog med mulighed for udskydelse i et år. Med en ikrafttrædelse den 1. januar 2000 bliver der en vis overskridelse af denne frist. Det skyldes, at en forventet aftaleløsning mellem arbejdsmarkedets parter ikke har kunnet realiseres på søfartsområdet.